

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.
Kéziratokat nem adunk vissza.

A tél küszöbén.

Népünk alsóbb rétegei a nagy általánosságban elmaradtak! Főképp a földmives népség, de az ipari munkások is, bár nem annyira. Régen ismert dolog ez, ám oly pregnánsul még be nem bizonyosodott, mint a mostani időben.

Addig azonban, míg a mai műveltségi állapotban lesznek az alsóbb osztályok, hiába minden becsületes törekvés arra, hogy a népet előbbre vigyék. Így van ez Fogarason is.

Nem az iskolák elleni panasz nyilvánul e sorokban. Népiskoláink — a viszonyokhoz s nemzetiségekhez képest — megoldják feladatukat. De azzal, hogy a négy elemről az értesítőt kikapta az a kis parasztfiu, művelését befejezni nem szabad.

Fiatál legény, de öreg ember korában is foglalkozni kell vele, megértetni azokat a kérdéseket, melyek érdeklik. Egészségi, erkölcsi viszonyai javulnak az olvasott népnek.

A kormány, a legény- és ifjúsági egyesületek már évek óta fáradoznak a népszellemi életének fellendülésén, a felolvasó esték, szabad előadások rendezésével. Működésüket siker is koronázza. S ugyancsak siker koronázná azt is, ha a brassói kereskedelmi és iparkamara rendeztetne — természetesen pénzért — ilyen népszerű előadásokat a kísérleti fizika, kémia, irodalom, történet stb. köréből.

A bekövetkező téli időszak, mikor az iparosoknak, a földmives munkásoknak több a szabad idejük, a legalkalmasabb ilyen ismeretterjesztő felolvasások rendezésére. Az iparosok részére a vasárnap s az ünnepnapok mindig szabadon állanak.

Az ilyen változatos, népszerű előadások a különböző tudományok szak-köréből igen nagy hatással lennének a népnevelésre, értelmes iparosaink tovább való fejlesztésére.

Ilyen felolvasó ciklus jótékony hatása nyilvánvaló. A nép tanul s mel-

lette idejét hasznos szórakozással tölti.

Mindenesetre a brassói kereskedelmi és iparkamarának kellene megindítania ez ügyben az akciót s felszólítani itt a szakfériakat, hogy ezt a fontos, tanulságos és ismeretterjesztő előadásokat kezdjék meg. Végelemzésben tekintve a dolgot az eredmény, a siker azokra háramlanék vissza, akik rendezték, kezdeményezték azt. S az iparkamarának érdekében áll, hogy művelt, tanult s képzett iparosok, kereskedők legyenek, akik a saját szakmájukon kívül más tárgyhöz is hozzá tudnak szólni, hogy megdőlne az a régi latin közmondás: „ne sutor ultra crepida!”

A temérdek bál és bál helyett, amely december 1-étől tart egészen ápriliséig unos-untig s a sok toasztokkal garnírozott vacsorák helyett, többet érnének ezek az ismeretterjesztő, népszerű előadások, amelyek a népet rendes vasárnapi szórakozásától, a kártyától és az ivástól szabadítanák meg. Mert hát nem abban áll a szórakozás, hogy együnk

TÁRCA.

SZERETI A KUTYA!

A főispánhoz minapában
Diszes küldöttség érkezett,
Vizsla, komondor és szelindek,
Szóval igen diszes sereg.

Az egyik volt a monstre szónok,
Kicsit köhéscelt, ugatott, —
Négy lábán pukkedlit csinálva,
Mondott ilyen szónoklatot:

— Méltóságos ur mi tagadjuk,
Mi hön imádjuk az urat;
Mindenikünk csak rajongásról,
Meleg érzelmekről ugat.

Legyünk szabadok, avagy ejtsen
Szomorú foglyul a pecér,
Mi élünk-halunk mindörökké
Ezért a nagy szerelemér'.

Nevedet imánkba foglaljuk

És elmorogjuk szüntelen; —
Üres órákban elmerengünk
Nagyuri bájos képeden.

Ha köhögsz, gyönyör az minékünk,
Ha prüszkölpsz, nekünk áhitat,
Négy lábunk vidám táncra perdül
Hallván kiszólásaidat.

Mert ah, te megértesz bennünket,
S mi tudjuk azt, komondorok,
Hogy mikor néha hozzád szólunk,
Ajkad felénk visszamorog.

Kérünk azért, becsülj meg minket,
S te is hasonlókép szeress,
Az ember sosem tudja majdan,
Barátokat hol is keres.

A mi rajongásunk még egykor
Ó nagyur, hasznodra lehet,
Ha magassabb kegy oserben hagyná
Méltóságos személyedet.

Akkor, — de hagyjuk, ne fessük most!
A falra még az ördögöt,

Fogadj barátsággal minket
E diszes szép falak között.

A főispán ur meghatottan
Hallgatta a szónoklatot,
Aztán minden kutyabarátnak
Szívélyesen paosit adott.

Pálinkával kínálta őket,
A haza pénzéből telik, —
S végig csókolta őket mindet,
Akkor egyedül szeretik.

Weisz Imre.

Balek fogás.

— A „Fogaras és Vidéke” számára —
Irtta: Weisz Ferenc.

Éjfél után egy óra. Az éppen hazafelé készülő hold bután bámul bele a villanyos sötétségbe burkolt város frissen aszfaltozott utcáiba. Az egyik sarkon, háttal a falnak támaszkodva a rondnek éber óre hangos szuszogással kéjeleg Morfeus karjai között; feje fölött busan himbál az éjjeli szél két

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testélyt, meggyógyítja a köhögést, vándorokat, éjjeli izradást.

Tüdőbetegségek, ~~szarlatán~~, számar-köhögés, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint ahogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerkereskedésben — Ára 1/2 pengő és 1 pengő.

és igyunk, hanem, hogy tanulva szó-
rakozzunk, illetve mulassunk!

A fogarasmegyei gazdasági egyesület rendezhetne a tél folyamán a nép között ismeretterjesztő felolvasásokat, amelyben kiküldöttei a mezőgazdaság vitásabb kérdéseit tisztáznák s a népet érdeklő újabb vívmányok gyakorlati alkalmazása iránt szolgálnának értékes felvilágosítással. S ilyen népszerű előadásokkal a nemzeti-
ségek is közelebb lehetne hozni az oltárhoz: az összetartáshoz, az egyetértéshez és békéhez. Talán ezek az előadások lerombolnák a válaszfalakat a társadalomban, amelyek most a torzsal-
kodás és széthúzásban kulminálódnak.

A brassói kereskedelmi és iparkamara figyelmébe ajánljuk ezt a népszerű előadásokat és felolvasásokat s a kamara az állam finansziális segélyére támaszkodva, indítsa meg az akciót ebben a fontos népművelési ügyben.

Tanulni nem szégyen s a tanultakat reprodukálni érdem, dicsőség, úgy, hogy ezeket a felolvasásokat, előadásokat meghallgathatnák a magunk fajta emberek is, a bálozó hölgyek is minden szégyenkezés nélkül. Töltsük el tehát a téli estéket okosan és tanulságosan!

Halmi Gyula.

Szabályrendelet jóváhagyása.

Fogarsvármegye törvényhatósága, illetve a belügyminiszter, egy igen üdvös és célravezető szabályrendeletet hagyott jóvá Fogaras nagyközség részére a Köztisztasági és Közegészségügyi szabályokról. Hogy ezen szabályrendeletéről mindenkinek tudomása le-

gyen és ahhoz alkalmazkodhassék, az alábbiakban szóról-szóra közöljük s egyszersmind a közjó érdekében elvárjuk, hogy annak üdvös voltát mindenki szemelőtt fogja tartani, illetve az abban foglaltakat végre fogja hajtani. Magunk részéről oda fogunk hatni, hogy a szabályrendeletben foglaltakat pontos betartása érdekében a legnagyobb agitációt fejtünk ki és hogy a körülményekhez képest a baj kufejére nyíltan és őszintén mindig rámutassunk. Itt ez alkalommal csak arra akarunk rámutatni, hogy ha a köztisztaságra nézve szabályrendelet alkottatott, abba miért nem vétetett fel az is, hogy a református egyház, aki tulajdonképpen a vámot szedi, hasznot huz, miért nem köteleztetett arra, hogy az a vásárteret hetenkint ne csak egyszer, pénteken, hanem kétszer, tehát kedden is separtesse ki. Ennek fogantatására a református egyházat ezennel nyíltan fel is szólítjuk és hisszük, hogy felszólításunkat a köztisztaság érdekében szíven fogja hordani és a kétszeri separtést el fogja rendelni.

A szabályrendeletből a következő fontosabb paragrafusokat közöljük:

I. A z é p i t k e z é s r ő l.

Fogaras nagyközség területén az építkezésre vonatkozólag a vármegyei építkezési szabályrendelet rendelkezései irányadók.

Minden lakóházhoz alkalmas árnyékszékkel kell építeni.

Az árnyékszék gödör falzata 30 cm. vastagságú döngölt agyagrétegekre cementbe vagy asfaltba és kivételesen mészsze (malterbe) fektetett téglából állítandó elő.

A lovakkal vagy szarvasmarhakkal bíró háztulajdonosok — a mennyiben azokat a nagyközség belterületén tartják kötelesek a trágyát rendszeresen falazott gödörbe gyűjteni.

A trágyagödör akként falazandó ki, hogy abból a trágyalé sem az udvarra, sem az utcára vagy a szomszédterületre ki ne folyhasson, sem beépített helyekre át ne szivároghjon.

Minden háztulajdonos, köteles házának utca vagy térfelöli tetőzetét vízfelfogó és levezető csatornával ellátni és annak kiömlésénél vízfelfogó követ alkalmazni.

10 méteren belül árnyékszék vagy trágyagödörök közelében kut nem létesíthető.

II. A ház ak és udvar ok tisz t á n t a r t á s a.

A házak belső és külső részeinek tisztántartása — amennyiben a lakó felekkel szerződésileg más megállapodás nem történt — a háztulajdonost vagy annak megbízottját terheli.

Ez köteles a ház bejáratát, udvarát és folyosóit rendszeresen felsepartetni, folyton tisztán tartani és a házi szemét gyűjtésére emésztő gödört vagy külön a földszinen elhelyezendő, fából készített és belülről lehetőleg onozott pléhvel bevont, jól fődött szemétygyűjtő ládát vagy tartályt alkalmazni.

Minden vendéglős és kocsmáros tartozik könnyen hozzáférhető árnyékszék és vízelő helyről, valamint ezek folytonos tisztántartásáról és fertőtlenítéséről, éjjel pedig míg vendégei vannak megfelelő világításáról gondoskodni és a netáni piszkot vagy szemetet úgy udvarából mint az utca közeli helyeiről reggeli 8 óra előtt eltakarítani.

Árnyékszék és pöcegödör tisztítása télen csak éjjeli 10 órától reggeli 5 óráig nyáron pedig éjjeli 11 órától hajnali 3 óráig engedtetik meg és ezen rendelék betartása iránt első sorban a gyepester felelős.

A nagyközség belterületén levő házak tulajdonosai, kiknél iparüzéssel járó hulladék gyűl össze, kötelesek azt a jól fődött tartályból minden 3 hóban kihordatni, sőt a viszonyokhoz képest, valamint járványos időben valahányszor a hatóság azt elrendeli.

A timárok és szücsök s általában hason ipart üzők tartoznak a mesterségükhöz használt vagy abból eredő büzős, fertőző, vagy szennyanyagokat tartalmazó folyadékokat jól zárt tartályban gyűjteni, mely tar-

száll sodronyt, amelyről valami műkedvelő electrotechnikus leoperálta a villamos lámpást.

Egy háztetőről keserves, elnyújtott sírás hallik, mintha valami elátkozott lélek sírná bele fájdalmas panaszát az éjszakába. Pedig nem az; egy szerelmes kandur hívogattja epedő szóval szerelmes társát.

A „Pórpász“ kávéház kaszirnője fülig érő ásitással nagyot nyujtozik és csaknem oly dühös, mint amilyen álmos szemekkel mustrálja végig a sarokasztalnál blattozó társaságot. Eközben azt gondolja, hogy:

— A fene enné meg ezt a komisz életet! „Nincs senki, aki mondaná: szeretlek gyermekem . . .“

Amde ott, a zöld posztóval bevont asztalnál ki törődnek most a más bajával? Erős most ott a druk. Még a legedzettebb kibicek is úgy izzadnak, mint az eskimó Dél-Afrikában.

Egy kopasz, fehérbajusos bácsi azt mondja:

— Öt korona blind!

Azt mondja rá egy sovány, pápaszemes ember:

— Nix blind!

A kopasz erre markába szoritja a kártyákat, megnyalja a hüvelykujját és kezdi lefelé huzogatni egyik kártyát a másikkól, de csak a szélét nézi. Gusztál.

— No, ha nix blind, hát hívok tíz koronát — mondja diadalmasan.

Most a másikon van a gusztálás sora. Lehuzza az egyik kártyát és azt mondja:

— Hm . . .

Lehuzza a másik kártyát is, erre meg azt mondja:

— Hm . . . Hm . . . No, holt s' der Teif! megadom és visszahívok még huszat.

— Még huszat? Maga nem fog engem firolni; itt a husz, — még negyvenet!

A kibicek virtustáncot járnak székeiken. Az egyik hirtelen egymásután megiszik három pohár vizet, a másik meg nagy izgatottságában belemarkol az asztalszélén közhasználatra kitett szivaros skatulyába.

Szent Harras Rudolf. Mijök van ezeknek? Mijök van, mijök lehet, hogy ily ádázul csatáznak?!

Csakhamar jön a megoldás is. A sovány ur betolja a kasszába a negyven koronákat és azt mondja:

— Auf!

A kopasz bácsi a felsőbbbség biztos tudatában kivág az asztalra három disznót és boldog vigyorgással nyul a pénz után, de a másik nagyot bödül reá:

— Megálljunk, a kirilájumát! Csak három? No azt csak tegye el, amíg még egyet kap hozzá; nekem négy királyom van, látja? — És az egyik kezével az orra alá tartja mind a négyet, a másikkal pedig söpri maga elé a pénzt.

A kopaszt kellemetlenül érinti e nemvárt meglepetés. Végig simítja a fejét, a homlokától a tarkójáig és busan dörmögi:

— Ájnye, hogy az istennyila üsse meg, pedig egész zikkerre mentem.

Én is — sóhajt az egyik kibic, aki szintén érdekelve volt a rosszul végződött manőverben, ámbár ő kárt nem vallott, mert bámulatra méltó gyakorlottsággal kezelt el ötkoronást a kétes kimenetelű kasszából.

A játék tovább folyik, közben két uriember vetődik be a kávéházba.

Az egyik ügyet sem vetve a kártyázókra, egyenesen a kasszához tart és az elkeseredett kaszirnót kezdi vigasztalni, aki

	<h2>Nagy megtakarítást Karácsonyi ajándékaink Galambposta</h2>	
<p>érünk el, ha bevásárlását a árubeszerzési vállalatra bizzuk.</p>		
<p>Mindent nagykereskedői árában számít. — Jutaléka csupán a pénztári engedmény, a melyet az eladótól von le magának.</p>		
<p>Cégtulajdonos: G A L A M B J Á N O S B U D A P E S T, VII., Dohány-u. 16.</p>		

tálynak külső része mindig tisztán tartandó. A megtelt tartály tartalmát az előjáróság által kijelölt helyre tartoznak kihordani, figyelmet fordítva arra, hogy szállítás közben a folyadék ki ne locsogjon és ki ne szivároгjon.

III. A járdák utcák és terek tisztántartása.

A járda rendeltetéséhez tartozik annak minden időben való tisztántartása, melyre a lakós köteles; bérbe adott házaknál, ha a tulajdonos is ott lakik — ő; ellenben az utcai lakósok első sorban a földszinti lakók kötelesek. A fentebb említett háztulajdonos, illetve lakó köteles háza, illetőleg lakása előtti járdáról a szemetet, sarat, havat, jeget a járda szélén felburjánzó növényzetet és egyéb tisztatlanságot naponként reggeli 8 óráig eltávolítani, sikos idő esetén pedig a járdát hamu, fűrész- vagy kőporral behinteni, száraz időben reggel és délután tiszta vízzel fellocsolni.

A locsolási időszakot és a locsolás óráját a nagyközségi előjárósága állapítja meg és teszi közzé.

Bármiféle szemetet, söpredéket, cserepet, szennyvizet (mosadék) hulladékot az udvarokból kikerülő sarat, havat, jeget az utcára vagy köztérre lerakni vagy elhullatni, magán vagy közcsatornába, patakba, árkokba vagy folyókákba behányani, továbbá takarítás alkalmával a portörloket, függönyöket az utcai ablakon, ajtón, vagy erkélyen kirázni, emeleten virágokat olyképen öntözni, hogy a víz a járdákra lecsuroгjon, valamint bármily folyadékot az utcára kiönteni tilos. Fel nem oldott alkatrészeket tartalmazó vagy bűzös folyadékokat az udvarokból kibocsátani tilos.

Tilos levágott állatot úgy szállítani, hogy a csepegő vér az utra folyon.

Nyers vagy áztatott állatbőröknek, valamint gyapjunak szárítás végett való kiasztása, vagy kiterítése csakis arra hatóságilag meg engedett helyen szabad.

Az utcákon vagy köztereken viselni, vagy e helyeket bármily módon bepiszkolni szigoruan tilos.

A járdáknak bármilyen elfoglalása úgy vásár, mint más napokon tilos. Tilos továbbá a járdán való kerékpározás, targoncáknak tolása, ugyintén hosszan a járdát elfoglaló tárgyakkal (butoroknak) stb. szállítása, valamint az állatoknak ott hajtása és vezetése.

IV. Az élelmiszer kereskedésről és a forgalmáról.

Csakis kifogástalan minőségű és az egészségügyi követelményeknek minden tekintetben megfelelő élelmi cikkek hozhatók forgalomba.

Hamisított, élvezhetlen, vagy a 37. §-ban felsorolt minőségek valamelyikét nélkülöző élelmi vagy élvezeti cikkek elkobzandók és megsemmisítendőek, tulajdonosok pedig, ki olyan cikket árult, büntetendő.

Élelmi és élvezeti szereket kezelő és elárúsító személyek kötelesek kezeiket és ruházataikat mindig leggondosabban tisztántartani.

Fertőző vagy undort keltő betegségben szenvedő egyéneknek tilos eladásra szánt élelmi vagy élvezeti szereket kezelni vagy elárúsítani.

Az elárúsításra szánt élelmi és élvezeti cikkek és azoknak elkészítésére és elárúsítására szolgáló helyek és helyiségek, tartályok és edények a nagy község orvosa által — egy rendőrközeg közbenjárás mellett — havonként legalább egyszer megvizsgálandók. A vizsgáló orvos a vizsgálatok számáról és eredményéről a közegészségügyi hatóságnak jelentést tenni köteles.

Elárúsító helyeken, vagy kereskedések előtt kirakott, valamint kihordott élelmi és élvezeti cikkek por és más szennyezés ellen alkalmas módon megvédendőek.

Áruknak kereskedések előtti a kifüggesztésénél gond fordítandó arra, hogy jól megerősítve legyenek és a járda területére

2 méternél lejjebb ne érjenek, a faltól pedig 0.5 méternél nagyobb távolságra ki ne álljanak és általában úgy helyezendők el, hogy a forgalmat ne akadályozzák. Legalább 2 méternyi magasságban helyezendők el mindenféle jelző és címtáblák, valamint a bolti ernyőket tartó ruhák is, fényes tárgyakat tükrököt, fényezett bádogedényeket stb.-it csak árnyékban szabad kifüggeszteni.

A nagyközség területén csont-, bél- és rongy raktárak elhelyezése hatósági engedélytől tétetik függővé. Az engedélyezésnél a kereskedelmi miniszter 1884. évi 39266. sz. körrendeletének intézkedései mérvadóak.

V. Büntető határozatok.

A ki jelen szabályrendelet intézkedései ellen vét és a mennyiben cselekményei vagy mulasztása fennálló törvények vagy rendeletek értelmében súlyosabb büntetés alá nem esik, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetében pedig megfelelő elzárással büntetendő. A pénzbüntetés az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandó.

Védekezünk kell.

Az élelmiszerek árának folytonos drágulása következtében a megélhetés, bármily szerény igények mellett is, napról-napra nehezebb s maholnap már ott tartunk, hogy táplálébb és kiadósabb élelmiszereket csak a tömött Wertheim-szekrényeknek tulajdonosai lesznek képesek beszerezni.

A hus, a kenyér, a tej, tehát éppen az élet legfontosabb s nélkülözhetetlen kellékei drágulnak egyre.

Emellett van egy másik és pedig sokkal veszedelmesebb réme a közönségnek, az élelmiszerek hamisítása és tisztatlansága. Hamisítják ma a tejet, vaját, turót, lisztet és csaknem az összes élelmiszereket. A hamisítás pedig többnyire olyan anyagokkal történik, amelyek nemcsak károsak, hanem veszedelmesek a fogyasztó közönségre nézve. Tehát a közönség drága pénzért olyan élelmiszereket vásárol, amelyek ahelyett, hogy táplálnák, beteggé teszik.

Szomorú adatokat szolgáltatna a rendőrség statisztikája — ha ilyen a mi szervezetlen rendőrségünknel szokásban volna. Az élelmiszerek nagyrészt a piacokon árusítják. S a rendőrség, midőn piacvizsgálatot tart, a vizsgálat azt eredményezi, hogy hamisított, vagy romlott.

A piacvizsgálatot nálunk — ez időszereint — pontosan nem lehet végrehajtani, mert rendőrségünk mai szervezett csekélysege erre nem alkalmas.

Elképzelhető tehát, hogy mennyi hamis és romlott élelmiszert vásárol a közönség drága pénzért, amíg a rendőrség rajta üt a hamisítókon és elkobozza portékáit.

Élelmiszereket azonban nemcsak a piacon, hanem üzletekben is árusítanak. Az üzleteket pedig a rendőrség nem igen ellenőrzi s nem vizsgálja. A mézszárszé-

szapora ásitozással fejezi ki háláját a szives udvarlásért.

A másik, e szavakkal:

— Megengedik uraim? — letelepzik a kártyaasztalhoz és elkezd buzgón kibicelni.

A kártya pattog, zizegnek a kék és vöröshasu bankók, gyülik a bank szépen. Lehet már benne háromszáz korona is, midőn az ujonnan érkezett kibic hirtelen felugrik, mindkét tenyerét az asztal közepén levő pénzhalmazra teszi és dörgő hangon kiáltja:

— A törvény nevében . . . ! — mire társa az álmélkodó kassza-tündért a faképnél hagyva, szintén a kártyázóknál terem.

Egy pillanatra kinos csend áll be. Az asztalon álló két szál gyertya halálsápadt arcokra veti imbolygó fényét.

Majd egyszerre örült kapkodás, kavardás keletkezik. A kibiccek kótségsébesetten markolnak bele a hivatalos tenyerek által még el nem takart pénzbe.

A játékosok is igyekeznek nagy gyorsasággal zsebre takarítani a még előttük fekvő pénzeket, de ismét megszólal az előbbi dörgő hang:

— A törvény nevében! Senki ne mozduljon! Rudas Gergely detektív vagyok. Igazolják magukat, a neveiket kérem!

És társa vaskos jegyzőkönyvet véve elő, nagy buzgalommal jegyezzeti, amint a

lefülett kompánia tagjai sorban, remegő hangon diktálják:

- Rózsa Boldizsár, kereskedő.
- Hozenschlitz Mór, kereskedő.
- Pocak Benő, mézszáros.
- Szendeffy Camill, hivatalnok.
- Korbák Vencel, fodrász.
- Karbonár Jeán, végzett főpincér.

Feljegyzik még a kávé és a pincérek neveit is, azután az asztalon talált pénzt, mintegy öt-hatszáz koronát magukhoz véve, nagy grandesszával távoznak.

A póruljárt társaság egy szomorú bírósági tárgyalás előzetes tudatában, bánatosan szótoszlak.

Hajnali 3 óra. A keleti égen vékony, alig észrevehető rózsaszínű sáv húzódik végig. A rend éber öre szeméit dörzsölve, nagyot nyujtozik az utcasarkon és megelégedetten konstatálja:

— Röggel vagyon.

A Vasut-utcán végig két alak igyekszik gyors léptekkel az állomás felé.

Az egyik halkán oda szól társának:

— No, ez jó geseft volt, a balekok úgy „bedültek”, mint a pinty.

— Az ám — hagyja helyben amaz — de igyekezzünk. Jó lesz sürgősen elgözlögni, még mielőtt a rendőrség megneszelné a dolgot.

Tabló!

kekben történik vizsgálat, de más üzletekben nem igen, vagy vajmi ritkán. Pedig ezeket is jó volna kontrollirozni, mert ott is van ám hiba. A piaci állapotok tekintetében valósággal egy darab Ázsia vagyunk.

Tessék csak egyszer betivásár napján: pénteken végig menni példának okául a Ferenc József téren. Tejet, vaját, turót, tejfelt és más élelmiszereket szennyes kendőkön árulnak a pusztai földön takaratlanul és a por és szemét ott lepi be, de mégis kénytelen a közönség megvenni, mert nincs más hely, ahol a napi vásárlásokra utalt, kevesebb jövedelmű osztály beszerezhetné szükségletét.

Mindez csak azért történhetik meg, mert a rendőrség — csekély létszámára való tekintettel — a piacokat ellenőrizni nem képes.

A piacmizériák végleges megszüntetésére bizonyára a legmegfelelőbb megoldás vásárcsarnok létesítése volna. Fogaras nyomorult, szegény helyzete, az itteni forgalmi és anyagi viszonyok ezt nem bírják ki, tehát erről álmodozni, vagy pláne beszélni nevetséges dolog!...

Elég az, ha bírja fizetni a sok pótdót, melyet, hogy növeljenek s hogy passzívákat takarhassák, még olyanokra is kivetnek, akik semmiféle obligóval nem állanak a községgel, egyszerűen nincs semmijük.

A hatóság kötelessége oda hatni és szigorúan felügyelni arra, hogy az élelmiszer árusítók semmiféle visszaéléseket ne kövessenek el. A legerélyesebb intézkedéseket kell ellenük fogamatba venni s őket a legmagasabb bírsággal sújtani. A közönséggel pedig megismertetni azok neveit, akik visszaélnének annak bizalmával.

Ha szaporítják a vizsgálatokat, az árusítók nem fognak merészlni ilyen merényletet megkísérteni.

Ma azonban még minden nap előfordulhatnak, mert a laza ellenőrzés lehetővé teszi a visszaéléseket.

A hatóság elemi kötelessége tehát, hogy az élelmiszer-hamisítók, piszkos kofákat, elárusítókat a legnagyobb erélyvel üldözze és a piac állandó ellenőrzésével az ilyen eseteket lehetetlenné tegye. Nagyobb érdeke ez, mint bármi más a fogyasztó közönségnek, melynek a folytonosan emelkedő drágulási viszonyok ma holnap már türethetlenné teszik a megélhetést és azt sem tudhatja, hogy a méregdrágán vásárolt élelmiszer helyett nem pusztító kór csiráit viszi-e haza családjához.

Igen, kór csiráit, mert akkor írjuk azt éppen, midőn Fogarason a difteritisz felütötte fejét, s itt-ott tifusz is van!.. Jó lesz tehát résen lenni s intézkedni míg nem késő. S az ev. ref. elemi iskolát, hol a difteritisz járvány még

szept. 20-án föllépett, okvetlenül be kellene záratnia a hatóságnak! Egyszerűen mozduljon meg a közegészségügyi bizottság s intézkedjék.

—ő.

A községi adminisztráció.

Nagyon csodálódik az a halandó, aki abban a tudatban ringatja magát, hogy a községi élet ideálja, eszményképe: az adminisztráció gyorsaságában és pontosságában éli, respective ünnepli gazdag virágkorát.

Hogyan lehet ott gyorsaságról, vagy pontosságról szó, ahol kiérdemült alakok viszik az adminisztráció teendőit, ahol penzopolisz ütötte fel omladozó, ódon várát s a hol nem akarnak helyet adni az ifjuságnak, az életnek, erőnek, munkabíró embereknek.

Nem!

Ebben az atmoszférában igazi pezsgő-életről mindaddig szó sem lehet, azt csak akkor fogják feltalálni, ha a renezánsz ott is megkezdte alkotó munkáját, Fogaras rendezés város lesz s ha a szorgalom, munka közzükséggé lesz, a józanságot erénynek s az őszinteséget lelki kincsnek fogják tekinteni. S ha az állam, a vármegye, a község iránti kötelességek a polgároknak nem a törvények, a rendeletek parancsszavára ébrednek föl, hanem azokat mint a kenyeret — és vizet önszükségletnek tekintik.

E kis világban akkor lesz igazi élet, ha minden polgár érzi, hogy ő elsősorban magáért a közjóért köteles tenni, hatni az általános jólét érdekében és egy jövő nemzedék boldogságát készíti elő, ha a közügyek előmozdításán fáradozik.

A közigazgatási tisztviselők hivatása tehát nem ott végződik, ahol a törvények, a rendeletek helyes végrehajtásáról gondoskodtak, hanem ott kezdődik, mert ennél sokkal nemesebb hivatása; a községi élet a társadalom működésének irányítása, vezetése a célból, hogy a kis világban a jó a rossz felett győzelmet arasson s a végből mind azt, ami a község belső életének tisztaságát, becsét ad, szünet nélkül gondozza, ápolja.

Legszentebb, legnemesebb kötelessége ez a városi tisztviselőknak, miután a városi társadalmi élet büszkesége, tisztasága s nemesebb törekvése alkotja az állami jólétnek alapját.

Ha a közigazgatási tisztviselői karnak van hozzá elég ereje, akarata, tudása és lelkesültsége, ő lesz a kis világnak a lelke, mely mint a napsugár, életre hozza a szunynyadó erőket s azokat — mint a nap sugára a zsenge csemetéket — erőteljes fákká növeli.

Valóban alig ismerünk nagyobb szerű hivatást, mint a melyet a városi és községi tisztviselői kar betölt, oly tágkörű, annyira mély és magas, hogy abba az emberiség hivatásának összessége belefér.

A valódi tisztviselőket a hivatások és kötelességek megtettesülésének képzeljük.

Ami a jó atya családja körében, a jó gazda a gazdaságban, a hadvitér a csatában, a pap a szószéken: az a népszerű hivatalnok az ő községében, ahol bölcs, igazságos, mélyen és melegen, érző, lelkesítő és lelkesíteni tudónak kell lennie.

E hivatás betöltéséhez azonban elengedhetlenül szükséges a tudás, a buzgalom,

a jóakarát, a szorgalom, pontosság. Fialat bév, lelkesedni tudó szív, egyszerűen: ambíció!

A községi élet alkonyán ezek az eszmék, gondolatok röppennek át agyunkon.

Vajha örömteljesebb lenne a jövő, mint a múlt, hogy minden betöltendő állás megtalálna méltó emberét, hogy elmondhassuk a költővel: „multunkban nem volt öröm, de jövőnkben lesz remény!”

Arkturusz.

H I R E K.

A mi kávédarálónkról.

A máv. aradi üzletvezetőségének b. figyelmébe.

Sokat panaszkodtunk már mi erre a kávédarálóra: a fogaras — szebeni vonatra, vagy hogy is mondjuk: hátra mozdítóra.

Egyszer már elzengtük róla, hogy nem jó rajta utazni, mert az embernek az összes adósága s hitelezői eszébe jutnak unalmában s kinjában szeretne róla leugrani. stb.

Nem régen egy alaposan kidolgozott, megszivlelendő vezetőcikket közöltünk arra vonatkozólag, hogy a lassúságot fokozandó, respektive, a személy forgalomra való tekintettel: létesítsenek Szeben és Fogaras között motorkocsi közlekedést, mégpedig reggel 6—8 óráig, este pedig 9-től fél 11-ig. De erre még érdemleges választ mind ez ideig nem kaptunk. Most újból megint újabb hibák és panaszok merültek föl a szegény zsákvasutra vonatkozólag:

Ugyanis sokan azt szeretnék, ha egy harmadik vonat is közlekednék Fogaras és Szeben között, mely innen tőlünk d. u. 1 órakor indulna s 4—5 órára Szebenbe lenne az ember.

Azzal indokolják meg a dolgot, hogy sokszor hangversenyek s egyéb multságokra, vagy operáció stb. miatt estére a bálon, hagversenyen vagy a beteggel a kórházba lehetnének gyors segélyadás végett.

Most újabban az a fölszóalás van, hogy a fogarasi reggeli s délutáni vonatokhoz nincs csatlakozás Románia felé, úgy hogy az Olthid kitérőnél s Vöröstorounnál egy fél órával elébb indul a vonat Románia felé mielőtt a fogarasi vonat oda érne. Ezen is jó volna segíteni, mert van több utas, aki Románia felé akarna utazni s így a fenti állomásoktól csakis délután 6 órakor mehet, vagy indul a vasut Románia felé.

* * *

Eunyi a panasz, ami az aradi máv. üzletvezetőségét érdekeli, — közelebről kérjük sziveskedjenek ezeket elolvasni, figyelembe venni s ezekre — mi fő — válaszolni.

S most áttérünk arra a pontra zérus alatt, amelyen a fogaras — brassói vasut kiépítése kezd befagyni. S ez az auto-

dafé abban kuminálódik, hogy a hetven méterre tervezett alagut helyett körülbelül 500 méterig terjedő alagutra lenne szükség, hogy a vasutat kiépíthessék, de mivel erre, — nagyon természetes pénz és pénz kell, százszor is, mint Montekukoli szerint a háborúra, így a terv befagy, legalább addig, míg a többletet elő nem teremtik.

S mint halljuk ennek a fogarasi kereskedők és iparosok örülnek, mert nagyobb lenne a drágaság mint most, egyszóval az ipar és kereskedelem nagyon megsínylené ezt a kiépítést s a konkurrencia is nagyobb lenne a szebeni és brassói iparosok részéről, mint most. Hanem a brassói vonal helyett a fogarasi kereskedők és iparosok inkább Homoród felé tendálnak, s szeretnének a fővonallal összeköttetésbe lépni.

Kereskedőink, iparosaink nem is attól félnek, hogy föl kell venniök a versenyt a brassóiakkal és a szebeniekkel jobban, mint most, de ha már vasutat építünk — mondják: jobban szeretnék a brassói vonal helyett a Homoródra vezető fővonalat Fogarassal összekötni, mert így gyorsabban menve, gyorsabban eléri Budapestet, vagy Eécsét stb. Mert ők nem annyira kelet felé, mint inkább nyugat felé tendálnak.

Igaz ugyan, hogy itt a Szeben, Kiskapus, Tövis, Arad stb. vonal Budapest felé, de arra sokkal hosszabb az ut, mint Homoród felé, mert Fogarastól Kiskapusig épen annyi az ut, mint Kiskapustól Budapestig.

Most tehát, hogy így áll a dolog, a kereskedők, iparosok dilemmában vannak, még pedig a brassói iparosok és kereskedők a „Brassói lapok“ szerint várva-várják már a fogaras—brassói vasut kiépítését. A fogarasiak ellenben, nem igen hajlandók ebbe a vonalba bele menni, hanem a Homoród felé vezető vasuti ut kiépítése köré csoportosulnak.

A minapában egy uri ember is nagyon perszifálta a mi kávédarálónkat.

A boldog pásztororákat a földi menyországot oda hagyva, bele pottyant a lassuság kupéjába s hiába mondogatta a kalauznak, ne menjen már előrehátra s ne sétálgasson annyit a sinek mellett, hanem menjünk gyorsabban.

A kalauz egész indignálódva mondta — hát az ur siet? Ugyan hová? Minek? Fogarasra, hiszen már 10 óra!!.

— Ejh rá érünk arra még!...

Ha tovább építik is Brassóig ezt a vasutat, ugyanolyan lassusággal fog oda cammogni épen, mint most Szeben-től Fogarasig.

Majd meglátjuk, ha Homoród felé csakugyan kiépítik a vasutat, vajjon nagyobb lesz a celeritas?! H. Gy.

— Személyi hírek. Hadfy Imre honv. ezredes, ezredparancsnok Brassóból nov. 27 én ide érkezett, hogy a helybeli honvéd zászlóalj felett szemlét tartson. A szemle megejtése után — nov. 28-án — visszautazott állomáshelyére. — Philippovic Alajos alezredes, ujonnan kinevezett zászlóalj parancsnok, nov. 26-án városunkba érkezett, s Balla százados, helyettes zászlóaljparancsnoktól átvette a zászlóaljparancsnokságot. Kívánjuk neki, hogy körünkben jól érezze magát.

— Halálozás. Balló Mihály fiatal, törekvő kereskedő, polgártársunkat súlyos csapás érte, édes anyja: özv. Balló Sámuelné f. hó 1 én, hosszas szenvedés után, jobblétre szenderült. Nyugodjék békében!

— Nyilvános nyugtázás. A fogarasi csizmakészítő társulatnak f. évi november hó 17-én tartott jótékonycélu táncmulatsága alkalmával a következő t. urak fizettek felül: Szócs István 10 kor., Kohn Sámuel 3 kor., Krecsun és Rádu 2 kor. 40 fill., Tamás József 2 kor., Goss Frigyes 1 kor. 80 fill., Simon Gyula, Bostyán Frátye 1-20—1-20 kor., Roth Adolf 80 fill., Shmidt Károly 60 fill., N. N. 40 fill. Tóth Bálint 20 fillér.

— Megszöktetett feleség. Keserves panasszal állított be ma délelőtt a rendőrségre Nagy Endre napszámos. Nagy bu nyomta az ő szívét, melynek bánatát nem enyhíti semmi, csak a sárga halál, vinné már a szárnya alá. Legalább azt mondta, ha nem segitenek rajta, hát bele hal. Mert nagyon szerette a feleségét, hát mérhetetlenül fáj neki, hogy mégis megszalta, elhagyta. Volt neki valami régi ismerőse, egy kocsis, aki különben földije is volt. Tegnap mig a földjén járt, ezalatt a felesége szépen eltávozott hazulról. Este pedig, mikor haza tért, nyitva volt az ajtó, de a feleség nem volt sehol. Nem is jött később sem, hanem jött a kocsis mondani, hogy ne várja ezentul az asszonyt, mert az már csak ő vele él, mint-hogy első urával sem volt megesküdve, hát ilyen címen éldogélhet a másikkal is. Nagy Endre hiába szolt volna inkább nem tett semmit. Ma aztán jelentést tett a hatóságnál, hogy hozzák vissza neki a feleségét, meg azután valamije is eltűnt. Az asszony tagadja, mert egész nap nyitva volt az ajtó, akárki bemehetett.

— Néhány szó az aszfaltozáshoz. Az átjáróknál s a nagy kapuk bejáratánál az aszfaltozás nem felel meg a célszerűségnek, mert azokat sokkal jobb lett volna olyan kockaszerű aszfaltból, vagy pedig kövel kirakni, mert így egyrészt a szegény állatok el-el csuszna rajta, másrészt pedig a vidéki, hatalmas nagy és erős tengelyű paraszt szekerek az aszfalt átjárókat ideje korán megfogják rongálni, dupla adót okozván a szegény misera contribuens plebsnek. Ezen valahogy segíteni kellene, — de már sok helyen késő!

— Tolvaj cigány. Sovin Demeter ott bujkált pénteken a hetivásárban, lesve az alkalmas pillanatot, melyen elkaparintatna valamit. Be is csusztatott egyet mást feneketlen zsebeibe s elbizakodva a Devla jószágában, vakmerő vállalatra szánta el magát. Megpillantott ugyanis egy portékáért fizető urnót, de nem is őt, hanem kövér erszényét, azt is akkor, mikor a kabátja zsebébe tette. Mint a sötét árnyék, követte őt a hoppsz... oda a bugyelláris. Hanem hát meglátta ezt egy rendőr s nyomban lefűlelte és általános érdeklődés között vitte be a policiára

a reszkető moret. A dade ugyan csak mondogatta, hogy a Devla üsse meg, — de hiába!...

— Felesége helyett a fiát. Hárman valának együtt Gergely András meg a felesége, meg a fia, aki nem rég jött haza Amerikából és azóta együtt jártak az apjával napszámba. De ez a hármassal család élet nem volt valami idillikus, mivel az öreg előszeretettel verte el a feleségét naponta kétszer is. Ezen szokásához hiven ma reggel is megragadta hitestársát, hogy a mőresre kioktassa, de a fia védelmére kelt. Hanem ez nem hozta ki az öreget a sodrából csak annyit változtatott a jó szokáson, hogy most gyors fordulással a fia fejére ütött. Az apa ellen megindult az eljárás.

— Irodalmi család. Fogarason egy családról van szó, amelynek minden tagja író. A két kisasszony költeményeket ír, melyeket egy lap sem akar kiadni; a fiuk szindarabot írnak, amelyeket egy szinigazgató se mer előadni; az anya meg elbeszéléseket ír, amelyeket az ördög se akar olvasni.

— S az apa?

— Az meg váltókat ír, melyeket senki se akar leszámítani.

— Erős sovínista ugyan, de derék magyar ember Szalay Farkas honfitársunk, ki felbuzdulva a Klondykében hirtelen meggazdagodott aranyások sikerein, maga is elindult az aranytormó, hó és jégborította, távol Északamerikába. Hogy azonban hazájától távol is kifejezést adjon magyar érzelmeinek, még itthon ellátta magát megfelelő ruházattal, fegyverrel, szerszámokkal sőt, — tekintettel a Klondykében uralkodó rengeteg drágaságra, — még élelmiszerekkel is, melyek között élelmi és gyógyszer gyanánt néhány tucat négy csillagos Esterházy-cognoc foglalt el tekintélyes helyet. Igaz ugyan, hogy mint Szalay írja nagy beviteli vámot szedtek be rajta partraszállásakor, de majd megfizetik neki a Klondykeiek minden cseppet arannyal, már pedig, ha ez tény, akkor Szalay uram akár egy csákányvágást se tegyen, mert magából, a vele vitt Esterházy cognacból is meggazdagodhat. Amit tiszta szívből is kívánunk neki.

— Ovakodjunk a szélhámosoktól. Utóbbi hetekben ismételtén megtörtént, hogy egy uri kinézésű ember városunk több polgárát a lakásán felkereste, hogy magát állatorvosnak és festőnek adta ki s egyesektől segélyt, másoktól pedig pénz előlegeket csalt ki. A szélhámos eljárásáról az érdekeltek csak napok múltán értesítették a rendőrséget s így a tettést kézrekeríteni nem tudta. November hó 17-én az ismeretlen városunkban ismételtén megjelent és szélhámoságának újból neki fogott, ezuttal azonban vesztére, mivel azt rendőrségünk tetten érte és személyazonosságát megállapítani elővezette. A rendőrségen kitűnt, hogy az illetőt Kraft Gábornak hívják és sárkányi illetőségű, a ki Amerikából nem rég jött haza és azóta szakadatlanul utazgat, vagyis szélhámoskodik. Nevezett a helyi szolgabíróság a városból kiutasította, és a kir. járásbíróság mivel többeknek sérelmére becsületsértést követett el 150 korona pénzbüntetésre ítélte.

— Balthazar mester Fogarason. Két élvezetes estére van kilátása közönségünknek, kedden folyó hó 4-én és szerdán folyó hó 5-én a „Lauritsch szálloda“ nagytermében, amikor is Balthazar, a nagyhirű spiritista és illuzionista fogja bemutatni csodálatos

művészetét. Balthazar 15 évi amerikai tartózkodása alatt tanulta meg a boszorkányság minden csinját-binját és most az ő utólrhetetlen mutatóványaival az egész országot bámulatba ejti. A fővárosi és vidéki tekintélyes lapok sok csodálatos dolgokat írnak róla. Varázspálcájának egyetlen mozdulatával szellemeket magnotizál, száraz magokból több eleven rózsfát növeszt, melyeknek virágjait a közönség között osztja fel. Egy halászhoroggal eleven halakat fogdos össze a közönség feje fölött, majd az uraknál levő zsebórák az ő rendelkezésére rosszul járnak, de spiritista mutatóványaival is egyszerűen ámulatba ejti a közönséget, hasbeszélésével pedig, amelyet egy egész csoport életnagyságu babával ad elő, kacagtató jeleneteket tud produkálni. A bűvésze igazán bűvészet számba megy és nem holmi kóklersággal kontárkodik, hanem csodadolgokat művel s ami fő, minden dolgok magyarázatát számtalan kedélyességgel fűszerezett magyar nyelvű előadásban adja, nagyszabású stílusban. Saját fényes diszleteivel a termet izléses színházzá alakítja át. Ajánljuk ezt a magyar művészt közönségünk figyelmébe. Helyárak: I. Zártszék 1 kor. 60 fillér. Zártszék 1 kor. 20 fillér. Állóhely 80 fill. Deák-és gyermekjegy 60 fill. Jegyeket már lehet kapni Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

— A válopör. Egyik helybeli ügyvédünkhöz a napokban beállit egy vidéki ember.

— Hallom, hogy a tekintetes ur érte legjobban, hogy a férfit, meg az asszonyt, hogyan kell elválasztani.

— Foglalkozom ilyen ügyekkel! — mondta az ügyvéd.

— No hát válasszon el engem az asszonytól. Nem sajnálom a költséget. Tovább élni ugy sem tudok vele, mert házártság, meg kikapós is.

— Az bizony elegendő ok az elválásra. Mikor keltek egybe?

— Nem keltünk még egybe!

— Hát?

— Csak vadházasságban éltünk egymással!

— De hát hiszen akkor nem kell válopör?

— Szólt az ügyvéd.

Egyszerűen lerázhatja a nyakáról az asszonyt.

Az atyafi elgondolkozott. És aztán lassu hangon azt mondta:

— Hát azt hiszi a tekintetes ur, hogy ha azt az asszonyt csak ugy egyszerűen le lehetne rázni, hát eljöttem volna ide? . .

— Ami nem bizonyos. Tegnap este egy elázott napszámos vidám hangulatban tántorgott a Ferenc József tér közepén s ugyan csak bámulgatta az ivlámpák intenzív fényét. Annyira beléje szorult a jókedv, hogy végre is nótázni kezdett és nagyokat kurjongatott. A lármára figyelmessé lett egy rendőr és rákiáltott:

— Nem hallgat?! . . .

— Miért hallgassak, mikor olyan jókedvem van?

— Hát nem tudja, hogy ilyenkor már a becstelen ember csendben megy haza.

A vidám kedvű ember mosolyogva nézett végig a rend komolykodó órára, aztán indignálódva mondta:

— Hát hiszen nem is olyan bizonyos, hogy én — haza megyek!

— A tettenért zsebművész. Lie Vazul hersényi lakos f. évi november hó 30-án azzal a szándékkal jött Fogarasra, hogy itten a szükséges bolti cikkeket bevásárolja. A Schul-féle bolthelyiségben megjelent ottan többféle fűszer árut rendelt magának s midőn azoknak az árát kiakarta fizetni ijedelemmel konstátálta, hogy a zsebébe volt 78 koronáját valaki ellopta. A bolt helyiségében — hol nagyon sokan voltak — körül nézett és örömmel látta azt, hogy egy fiatal cigány nő a bolt ajtón kifelé menekül. Rögtön tisztában volt azzal, hogy a pént csakis azon cigány nő lophatta el, miért is gyorsan utána ugrott, megfogta, és tényleg annak kezében a pénzt utolsó fillérig megtalálta. A közelben volt rendőr a cigány nőt gondozása alá vette vagyis a rendőrségre elővezette a hol kitűnt hogy a cigány nőt Lakatos Máriának hívják és ismert veszélyes zsebmetszőné, cselekményét az illető azon büszke kijelentéssel ismerte be, hogy ő zsebtolvajlás dolgában nagy művész. A büszke művésznőt rendőrségünk a kir. jbiróságnak feljelentette.

Kérje ingyen

is bérmentve magyar nyelvű, gazda on itusz páli főbírágy-
rékemet, 8000-nél több rajzsal, mindenemű nikkell, ezüst-
és aranyórák, valamint mindenemű szőlő-
és arany és ezüst áruk, hangszerek, acél-
és hórakok stb.-ről eredeti gyári árban.
Nikkel remontoir óra K 3.—
System Roskopf patent óra K 4.—
Svájci eredeti system Roskopf patent K 5.—
Bejegyzett „Sas Roskopf“ nikkell rem. K 7.—
Ezüst remontoir óra „Gloria“ mával K 7.90
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel... K 11.50
Ébrenitőóra K 2.90. Konyhaóra K 3.—
Schwarzwalder óra K 3.50. Kakukóra K 3.50
Minden óráért 8 évi irásbeli jótállás. — Nín-
osen kockázat! Beszerelés megengedve,
vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
Első óragyár és eszéküldési áruház,
Erdős 1422 szám. (Csehország.)

Kossuth Ferencz levele:

„Csuzos bántalmaknál az „INDASZESZ“ bedörzsölése jó hatásának mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveg-
gel küldeni.“

KOSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfü sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissit. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyurókenő kura) felette ajánlatos. Leghatásosabb szer csuz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszagatás és mindenemű meghülésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi „INDASZESZ“ össze nem tévesztendő közönséges sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkivonatok, holott az „INDASZESZ“ székelyhavasi gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyszer. Egy üveg székelyhavasi „INDASZESZ“ fölér 10 üveg közönséges sósborszeszszel.

A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ“ kapható minden gyógyszertárban, valamint ifj. Borsai Ferenc, Neumann Izsák, Wazek Antal fogarasi cégekénél.

Nyilttér.

E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

25—35 ezer korona

okiratokkal igazolható biztos évi keresetre szer tehető,

ahol az már eddig bevezettetett egy szabadalmi jog kihasználásával, amely Fogaras megyére 6 évre bérbe adandó.

Előzetes tőke befektetés nem szükséges.

Csak vagyoni garanciával rendelkezők küldjék ajánlatukat

Találmányokat értékesítő vállalat

Budapest, Erzsébet-körut 12.

CSARNOK.

ELVETTE A SZERETŐMET.

Elvette a szeretőmet
Hamis szemü barna,
Mint a szeme, a szive is
Épen olyan csalfa.
Megátkozom! nehéz szóval,
Keserü lélekkel,
Az én földi menyországom
Miért dulta széjjel?

Oh, ha tudná, az a hűtlen
Mennyi köny folyt érte,
S mily kegyetlen fájdalomtól
Van a szívem tépve,
Vissza hívna, vissza sirna,
Mint a nóta mondja,
Hej! de késő, ha elesattant
Judásnak a csókja.

Székely Albertné.

Bolyongás.

A „Fogaras és Vidéke“ számára
Írta: Vogel Viktor.

Eszembe jut egy a tengermelléken töltött nap s ez emlékezésem biztat arra, hogy a „Fogaras és Vidéke“ kedves olvasóinak egyet-mást elmondjak. Azt hiszem, emlékeznek még rám, kit talán már elveszettnek hisznek az élet tengerében; ki elhagytam a kedves kis várost s eltávoztam az Adriához, hol csak halvány reményem lehetett és szép emlékem mind ama sok, mitől elkeltt válnom. Mert hiába! A mi érünk, akárhová vigyen sorsunk s magunk ott akármilyen jól találjuk, — mindenkor visszavonz.

Pár hónappal ezelőtt még a Quarueron tovasiető egy hajógőzönsön sóhajtottam bércecs hazánk, szülőföldem felé, óhajtv a percet, melyben viszontláthatom.

Május volt. Az egész tengermellék a dus növényzet virágaitól pompázott, illatozott. . . . A Tengerparti m. kir. állami tisztviselők egyesülete tagjai kirándulást tervezünk Árbéba és Zengbe. Kirándulásunk gyönyörű napra esett s a tükörsima tenger és szélesend sikerültté s így kedvessé tette a hajón töltött időt mindnyájunk részére. Az elindulástól a visszaérkezésig leirhatatlan volt a jókedv, melyet a hajón levő és a „fumei magyar kör“ tagjaiból álló kitűnő zenekar, állandóan ébren tartott. A hajó 190 kirándulóval hagyta el a fumei kikötőt, a minden igaz magyar és magyar barát lelkesedését felkeltő „Rákóczi induló“ hangjai mellett; majd pedig a parton egybe-

gyült közönség, a kirándulókkal együtt bekezdtek az énekimába: „Isten áld meg a magyart . . .“

Hajónk nemsokára messze uszott a kikötőtől s a kirándulók között külön csoportok képződtek, annak rendje és módja szerint, hogy kinek miben telik kedve. A fiatalság táncra perdült a fedélzeten, a komolyabbak a vidék szebbnél szebb tájképrészleteiben gyönyörködtek, melyek mentén hajónk tova siklott a tengeren; egy pár vénlegény a hajó orrára telepedett egy asztal mellé s miközben kimélet nélkül fogyasztották a komlólevet, nem törődtek csak a maguk kalaberével.

A zajos jókedv szinte mámoros álomba merített, melyből csak a parti lakosok folytonos „evviva“, „zivio“ kiáltása, de gyakran „éljen“-zése térített magamhoz. Később azonban ismét csak folytattam álmodozásaimat s csodálatos bár, de úgy van, hogy o napom tartom legszebbikének azok közül, melyeket a tengerparton töltöttem, de ugyan csak e napon éreztem legerősebben a vágyat visszatérni a Kárpátok ölébe . . . közelebb ahhoz a csillaghoz, mely mennél inkább távolodott hajónk, annál fényesebben ragyogott. Ugy éreztem ekkor, hogy nemcsak az Adriát, a már megszokott szép tengerpartot s Fiumét, édes hazánk gyöngyét, — de a menyországot is odakéne hagynom érette. Abban a csapongó zajban, jókedvű körben, mely leglelkesebb hangulatsínélőjét bennem látta s azt hitte, hogy vele vagyok szívvél-lélekkel; — képzeletem világa átesett ide s gondolatvilágom egy gyöngyszem körül végleg megjegecesedett.

. Zengben voltunk. A lakosság lelkesen fogadott s miközben „Liburnia“ nevű gőzösünk befutott a kikötőbe, a tarackok bombázáshoz hasonló üdvölvései egymást érték, a „zivio“, „evviva“, „éljen Kossuth“ kiáltások pedig folyton elemibb erővel tört ki az ajkakon, míg a zenekar a horvát himnuszt játszotta.

Itt megtekintettük az igen érdekes régi templomot s más középületeket, majd a történelmi nevezetességű „Nehaj“ várat. Zengből rövid időtöltés után folytattuk utunkat Arbe felé, merre a „Liburnia“ egy egész szigetvilág változatos és sokfélesége között haladt tova s kötött ki Arbe érdekesen épített molóján.

Itt már a város előkelősége fogadott a népen kívül s a polgármester megemlékezve a magyar-dalmát testvériségről mindnyájunkat vendégül fogadott. Részünkről Fest Aladár kir. tanácsos, gimnáziumi igazgató és korelnök mondott szép és nagyhatású olasz beszédet, miközben a tarackok durrogása, Magyarország, Kossuth stb. éljenzése szünni nem akart, — mintegy jeléül annak, mennyire ragaszkodik Magyarországhoz a dalmata. A beszéd után a zenekar eljátszotta itt a horvát himnuszt, mit hallgatva vártak végig dalmát barátaink s utána a Rákóczit, melynek lelkesítő hangjai utat találtak az arbeiak szívéhez s egetverő „zivio!“ „evviva!“ és „éljen!“-t (mert az arbeiak éljeneztek is) caalt ki belőlük.

Igen természetes, hogy a rendkívül meleg fogadtatást mindannyian nagy lelkesedéssel vettük és viszonztuk s mindjárt a kiszállás után élénk volt az arbeiakkal kötött barátkozás. Az érdekességek megtekintése után, — melyekben Arbe városa bővelkedik, — a tengerparton elterülő szép nagy térre

vonultunk, hol fiatalságunk a már a hajón kezdett táncot tovább folytatta, azzal a különbséggel, hogy itt már a magyar leány és asszonyokon kívül, az arbei szépségeket is megismertették a szép magyar táncal, a csárdással

. De este lett, ütött a válás órája s mi érzékeny bucsu után elfoglaltuk régi helyünket a „Liburnia“-n. A zenekar újból játszotta az indulót, a tarackok is versenyre keltek egymással s vége-hossza nem volt a kendőlobogtatásnak, „zivio“, „evviva“-zásnak. A Dalmát tengerpart még nem visszhangzott ily szokatlan, de mindnyájunkat lelkesítő kiáltásokkal, mint: „Éljen Magyarország!“ „Éljen Kossuth!“ „Éljen a magyar Dalmacia!“ (mert hübb polgárát hazánkban a nemzetiségek között hiába keressük, a ebben páratlan.) A hazafiasan érző kebelnek igazán szép emléke ez! . . .

. . . . És nagy lett mindnyájunk bánata, mikor késő este az „Adamich“ mölön kikötött a „Liburnia“. A fiatalság alig akarta elbinni, hogy végét is kell vágni a tüzes csárdásoknak, melyeket indulástól érkezésig oly gondtalanul lejtett a fedélzeten. De mint mindennek, úgy ennek is vége lett s mi valamennyien elégedetten oszoltunk széjjel.

Az ég szép holdas, csillagos volt. Egy a többinél sokkal fényesebb csillag ragyogott erre keleten valahol . . . néztem, néztem sokáig s egészen belemerült lelkem szép világa, amint magamban a nappali fényben uszó utcákon végig siettem lakásomra. S hogy mellette lehessek egészen, visszajöttem hozzá, vissza keletre!

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

Szakvélemények az Esterházy Cognacról:

A magy. kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megejtett és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitünő minőségűt és francia Cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánljuk.

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár.	Dr. Stiller Bertalan egyetemi tanár.	Dr. Réczey Imre egyetemi tanár.	Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.
Dr. Kétly Károly egyetemi tanár.	Dr. Angyán Béla egyetemi tanár.	Dr. Poór Imre kir. tan., egy. tanár.	Dr. Báron Jónás egyetemi tanár.

Az Esterházy Cognac

Főraktár Fogarason: THIERFELD LIPÓT cégnél.

FISCHER ES TÁRSA NAGYENYED Alsó-Fehér megye.

100 KAT. HOLD.

A legjobb gyümölcsfák.

Kifogástalan szőlőoltványok.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-alany,
1 millió előkerítés csemete.
Setatér-fák, Diszcsorjék, Rózsák
Bogyógyümölcsök stb.

1 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és
gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és művelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER és TÁRSA, és AMBRÓSI M.

Köhögés!

Ki ezt figyelmen kívül hagyja,
— önönmaga ellen vétkezik. —

Kaiser-féle

Mell-cukorka

a 3 fenyővel.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva:
köhögés, elnyalkásodás
— és rekedtség ellen.

4512 hitelesített bizonyítvány
tanúsítja, hogy megtartják azt,
— amit ígérnek. —

20 és 40 filléres csomagokban kaphatók:
HERMANN P. JÁNOS gyógyszerárában, Fogaras.

A
Magyar Általános Hitelbank
brassói fiókja

alaptőke: 44.000.000. tartalékalap: 20.500.000

elvállalja mindennemű tőzsdei mű-
veletek keresztülvitelét, váltók és szelvények bevételezését,
értékpapírok őrzését; előlegeket nyújt értékpapírokra, kiállít
hitelleveleket és csekket a bel- és külföld összes piacaira
és elfogad betéteket kamatoztatásra.

Hirdetéseket felvesz e lap kiadóhivatala.

1907. évre a következő legdiszesebb kiállítású és legolcsóbb magyar
képes naptárak érkeztek:

	K. fill.		K. fill.		K. fill.
Képes családi naptár	1 20	A magyar ember képes	— 60	A népszabadság képes napt.	— 40
Falusi gazda naptár	1 20	naptára	— 60	Képes függetlenségi naptár	— 40
Borászati naptár	1 20	A szent-család képes naptára	— 60	Igazságos Mátyás király képes	
Regélő bácsi	— 80	Vig cimborá	— 60	naptára	— 40
Magyar hősök naptára	— 80	Székely egyleti képes naptár	— 60	Képes földmívelési naptár	— 40
A magyar család naptára	— 80	Nagy Petőfi naptár	— 60	Kis képes mesélő naptár	— 40
A magyar nemzet nagy képes		Nagy képes kereszt. naptár	— 60	Tündérek naptára	— 40
naptára	— 80	Szántóvetők naptára	— 60	Ős magyarok képes naptára	— 40
Hit, remény, szeretet és a szent		Bátyám uram nevéssünk n.	— 60	Kis képes házi naptár	— 40
család nagy képes naptára	— 80	Ezernyolcszáznegyvennyolc	— 60	Képes szentháromság naptár	— 40
A mesélő bácsi nagy képes		Nagy Kossuth naptár	— 60	Irodai fali naptár	— 40
naptára	— 80	Nagy képes meso-naptár	— 60	Nagy regélő naptár	— 80
István bácsi naptára	— 80	Ezer esztendő Magyarországn		Földmívelők naptára	— 60
Magyar nők házi naptára	— 80	képes naptára	— 60	Magyar vitéz naptár	— 60
Protestáns új képes naptár	— 80	Igazmondó népnaptár	— 60	Erdélyi képes naptár	— 60
Lidérc naptár	— 80	Kis képes népnaptár	— 40	Alföldi dalos naptár	— 60
Közhasznú nagy képes naptár	— 80	Keresztény képes naptár	— 40	Kalandos mese naptár	— 40
Honvéd naptár	— 60	Kis Kossuth-naptár	— 40	Kis regélő naptár	— 40
Magyar népnaptár	— 60	Budapesti kis képes naptár	— 40	Nagy képes naptár	2 —
Képes Kossuth-naptár	— 60	Magyar mesemondó naptár	— 40	Borszem Jankó naptár	2 —
Magyar képes népnaptár	— 60	Kis Képes szüz Mária-napt.	— 40	Közigazgatási kalendárium	1 40
Petőfi naptár	— 60	Magyar gazda naptár	— 40	Magyar tanítók naptára	— 80

Kaphatók: Thierfeld Dávid könyvkereskedésében, Fogarason.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.